

PvdA'ers havenen gezag planbureaus (Telegraaf dinsdag 23 maart 2010 p.7)

Tussen het CDA en directeur Coen Teulings van het Centraal Planbureau (CPB) komt het waarschijnlijk niet meer goed. De baas van de rekenmeesters laat zijn oren volgens de christendemocraten te veel hangen naar de PvdA.

Aanleiding voor de beschuldiging is de perspresentatie over de economische vooruitzichten, waar het planbureau vorige week opperde om een deel van de stijgende zorgkosten te financieren via een forse verhoging van het eigen risico. Dat is in de ogen van het CDA een politieke keuze.

Alle politieke partijen zijn het erover eens dat er tientallen miljarden euro's moeten worden opgehoest om de overheidsfinanciën weer gezond te krijgen. Maar daarna scheiden de wegen, want de meningen zijn sterk verdeeld over de vraag hoe dat moet gebeuren, alsmede het tempo waarin. Partijen als CDA en VVD willen het tekort in de schatkist snel wegwerken door minder uit te geven, bijvoorbeeld door te korten op uitkeringen. De PvdA neemt liever meer tijd en denkt aan het vergroten van de inkomsten, onder andere door belastingverhogingen.

In dit licht bezien is de door het CPB geopperde verhoging van het eigen risico inderdaad vreemd. Het is immers een lastenverzwaring en suggereert zodoende vooringenomenheid bij het planbureau. Teulings sprak op de persconferentie van een 'technische aanname', maar het CDA sprong direct op tilt. Het incident is dan ook niet zonder precedent.

Ontploffing

In 2006 ontplofte toenmalig CDA-minister Joop

Harken

Overigens gaat het CPB er in de berekeningen van uit dat dit totale bedrag in 2015 is opgebracht. Aan het Binnenhof is evenwel geen partij te vinden die 29 miljard, laat staan 33 miljard, in een kabinetsperiode bijeen wil harken: dat zou de economie kapotmaken.

CDA en VVD willen de bezuinigingen in twee regeerperioden afronden, PvdA en PVV denken eerder aan drie. Daardoor stijgt de totale som door rentebetalingen opnieuw, met respectievelijk een slordige 800 miljoen en 1,8 miljard. Zo nadert de opgave toch de 35 miljard euro per jaar, die in het kabinet circuleert.

Partijen hebben nog een week om hun verkiezingsprogramma's voor te leggen aan het CPB, dat checkt of plannen financieel goed zijn onderbouwd. Her en der wordt geklaagd dat bij de invulling van bezuinigingen politieke opvattingen, die niet stroken met de visie van de rekenmeesters, sneller worden afgeschoten. Zo zette het CPB in 2006 een streep door het gros van de besparingen, die het CDA in zijn verkiezingsprogramma op de zorg wilde

Wijn (Economische Zaken) nadat het planbureau, dat onder zijn departement valt, een 'eenzijdig' rapport over de hypotheekrenteaftrek had gepubliceerd. Dat rapport maakte deel uit van een breder onderzoek naar de woningmarkt, inclusief de huursector, dat nog niet was afgerond.

Volgens het CDA kon het geen toeval zijn dat de rekenmeesters, waar Teulings enkele maanden eerder was aangetreden, besloten het hypotheekdeel alvast wereldkundig te maken. Nederland stond namelijk aan de vooravond van verkiezingen.

In CDA-kringen wordt dat voorval dezer dagen in herinnering gebracht. En de regeringspartij ontwaart met het voorsorteren over de zorgkosten, opnieuw in verkiezingstijd, een trend. „Teulings was als twee handen op één buik met Wouter Bos”, klinkt het in de wandelgangen ter onderbouwing van diens vermeende partijdigheid. Het is een zware verdachtmaking aan het adres van de baas van een onafhankelijk geacht bureau.

Teulings staat te boek als een prominent sociaaldemocraat. De CPB-directeur, ooit CPN'er en een neef van de PvdA-gebroeders Staf en Paul Depla, schreef in 2004 mee aan het PvdA-beginselprogramma en was redacteur bij 'socialisme & democratie', het blad van het wetenschappelijk bureau van dezelfde partij. Dat is natuurlijk niet verboden, maar wie vervolgens een gezaghebbend instituut leidt dat economische prognoses maakt en een monopolie heeft bij het doorrekenen van verkiezingsprogramma's, dient in verkiezingstijd geen voorzetten te geven bij de crisisaanpak. Zeker niet als dat voor de politiek aanzienlijke gevolgen heeft.

Het planbureau becijferde afgelopen week dat er structureel 29 miljard moet worden bezuinigd om de overheidsfinanciën gezond te

halen door meer marktwerking. Dat laatste was vorig jaar ook de inzet van een felle strijd in het toenmalige kabinet tussen CDA-minister Ab Klink (Volksgezondheid) en PvdA-minister Bos (Financiën).

Het verwijt van vooringenomenheid treft ook het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), dat verkiezingsprogramma's zal toetsen op zaken als milieu. Het PBL wordt geleid door Maarten Hajer, die in 2008 werd benoemd op voordracht van de inmiddels opgestapte PvdA-ministers Guusje Ter Horst (Binnenlandse Zaken) en Jacqueline Cramer (Milieu). Hajer schreef – hoe toevallig – ook al mee aan het beginselprogramma van de PvdA. Hij gold bovendien als trouwe bondgenoot van Cramer in het bagatelliseren van het klimaatschandaal.

Hajer en Teulings willen eind mei, amper drie weken voor de verkiezingen, een persconferentie geven waar ze een vonnis vellen over de verkiezingsprogramma's van de verschillende partijen. Dat zal met argusogen worden gevolgd, vooral door de rechtse partijen. Door hun politieke profilering dreigen de directeuren afbreuk te doen aan het gezag van hun organisaties. Dat is ernstig. Planbureaus moeten verheven zijn boven elke schijn van partijdigheid.

krijgen. Dat bedrag werd in de media breed uitgemeten terwijl het feitelijke bedrag miljarden euro's hoger ligt. Politieke partijen die niet de marsroute van Teulings kiezen wat betreft het verhogen van het eigen risico in de zorg, moeten deze zorgkosten namelijk optellen bij de collectieve schuld. Daarmee wordt het totale bezuinigingsbedrag circa 33 miljard.

Volgende kolom